



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Beritan ZÜNEŞAĞIN
Mardin Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun üzerinden yüz yıldan uzun bir süre geçmiş olmasına rağmen ülkede, demokrasinin temel ilkelerinin kurumsallaştığını söylemek ne yazık ki mümkün değildir. Türkiye'de demokrasi ve özyönetim arasındaki, ayrılmaz, ontolojik bağın yok sayılmasının yanı sıra liberal/temsili demokrasinin temel göstergeleri arasında olan örgütlenme özgürlüğünün, emniyet ve yargı pratikleriyle engellenmesine hemen her gün şahitlik edilmektedir.

3 Şubat 2026 tarihinde başlatılan operasyonlarda 102 kişi gözaltına alınmış; 77 kişi tutuklanmış, 25 kişi hakkında adli kontrol kararı verilmiştir. Soruşturmalar, Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üye ve gönüllülerinin yanı sıra Sosyalist Kadın Meclisi, Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu, Etkin Haber Ajansı (ETHA), Polen Ekoloji Kolektifi, Bilim Eğitim Estetik Kültür Sanat Araştırmaları Vakfı (BEKSAV), çeşitli sendikalar ve sivil toplum kuruluşlarını kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Tutuklanan kişiler arasında siyasi parti yöneticileri, sendika yöneticileri, gazeteciler, ekoloji aktivistleri, feministler ve sanatçılar bulunmaktadır. Tutuklama gerekçeleri arasında gazetecilik faaliyetleri, sendikal çalışmalar ve siyasi parti etkinlikleri yer almakta; ayrıca Komünist Manifesto okumak, MESEM uygulamalarına karşı protesto düzenlemek, Suruç ve Gazi katliamlarını anmak, Che Guevara ve Mahir Çayan'a ilişkin kitap/biyografi bulundurmak ve cenazeye katılmak gibi faaliyetlerin de dosyalara konu edildiği ifade edilmektedir.

Soruşturma sürecinde gizli tanık beyanlarına dayalı işlemler yapıldığı, savcılık makamının bazı durumlarda şüphelilerin ifadelerini doğrudan almaksızın tutuklama talep ettiği ve gözaltı sürecinde özellikle kadınlara yönelik olarak kapasite üstü tutulma ile hijyen ürünlerine erişim kısıtlaması gibi kötü muamele örnekleriyle karşılaşılmıştır.

Bu bağlamda;

1. 3 Şubat 2026 tarihli operasyon kapsamında başlatılan soruşturmalarda, tutuklama tedbirine başvurulurken “ölçülülük” ve “son çare” ilkeleri hangi somut kriterler çerçevesinde değerlendirilmiştir?
2. Tutuklanan 77 kişi bakımından isnat edilen suçlamaların niteliği nedir? Bu kişilerin kaçında somut delil olarak gizli tanık beyanı kullanılmıştır?
3. Gazetecilik faaliyetleri, sendikal çalışmalar ve siyasi parti etkinlikleri hangi hukuki gerekçelerle suçlama konusu yapılmıştır?
4. Soruşturma aşamasında şüphelilerin ifadelerinin alınma usulü nedir? Savcılık makamının doğrudan ifade almaksızın tutuklama talep ettiği iddiaları doğru mudur?
5. Gözaltındaki kadınların üç kişilik hücrede altı kişi şeklinde tutulduğu ve temel hijyen ürünlerinin verilmediği yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınıza ulaşan şikâyet var mıdır? Bu iddialar hakkında herhangi bir idari ya da adli inceleme başlatılmış mıdır?
6. Bakanlığınız, ifade, örgütlenme ve sendikal hakların kullanımının kriminalize edildiğine ilişkin kamuoyundaki değerlendirmelere karşı hangi güvence mekanizmalarını işletmektedir?
7. Bakanlığınız, Anayasa’nın 33 ve 34’üncü maddeleri ile güvence altına alınan örgütlenme ve toplantı-gösteri yürüyüşü haklarının ceza soruşturmalarına konu edilmemesi yönünde hâkim ve savcılara yönelik herhangi bir genelge, içtihat rehberi ya da eğitim programı yürütmekte midir?
8. Siyasi parti üyeliği, parti etkinliğine katılım, sendika yöneticiliği veya dernek faaliyetlerinin tek başına suç isnadına dayanak yapılmaması gerektiğine ilişkin yerleşik içtihatlar dikkate alınmış mıdır?
9. Bakanlığınızın verilerine göre son beş yıl içerisinde siyasi parti üyeliği, sendikal faaliyet veya gazetecilik gerekçe gösterilerek başlatılan soruşturma ve açılan dava sayısı kaçtır? Bu dosyaların kaç tutuklama ile sonuçlanmıştır?
10. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin siyasi partiler ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin kararları doğrultusunda, yargı mensuplarına yönelik özel bir insan hakları eğitimi programı uygulanmakta mıdır?